

Activiteitenverslag 2025 Stichting I-VEE

Stichting I-VEE ontwikkelt, bundelt en ontsluit kennis over en voor een emissievrije en klimaatneutrale veehouderij. Dit doet I-VEE met een breed scala aan partners uit de primaire veehouderij, het bedrijfsleven, onderzoeksinstellingen en overheid. I-VEE ondersteunt innovatoren op de weg naar een doelmatig en daadkrachtige innovatie die aansluit op nationaal en internationaal stikstof- en klimaatbeleid. De ondersteuning gebeurt door onderzoek, delen van beschikbare kennis en door actieve participatie in projecten.

I-VEE is doorlopend actief om de doelstellingen te realiseren.

Stichting I-VEE is opgericht in 2021. Het is de Stichting gelukt om een groot aantal activiteiten te ontwikkelen, verder te bouwen aan een groot netwerk en als onafhankelijke partij betrokken te raken bij een aantal voor de veehouderij belangrijke ontwikkelingen. De belangrijkste ontwikkelingen en activiteiten worden in dit activiteitenverslag gerapporteerd. Deze, en andere activiteiten, zijn ook op de website van de Stichting te vinden.

1. Inleiding

In 2025 heeft Stichting I-VEE haar rol als onafhankelijke kennis- en netwerkorganisatie verder verstevigd. De stichting opereert op het snijvlak van praktijk, wetenschap en beleid, met als kernopgave het ontwikkelen, toetsen en ontsluiten van kennis over emissies, emissiereductie en aanverwante duurzaamheidsvraagstukken in de veehouderij.

De activiteiten in 2025 sluiten direct aan bij de statutaire doelstelling van Stichting I-VEE: het bijdragen aan het algemeen nut door kennisontwikkeling, experimentele toepassing en transparante kennisdeling, zonder commercieel belang of exclusiviteit. Daarbij fungeert I-VEE nadrukkelijk als inhoudelijke schakel tussen innovatie, meetbaarheid, juridische houdbaarheid en praktische toepasbaarheid.

Dit activiteitenverslag geeft een overzicht van de belangrijkste werkzaamheden en initiatieven van Stichting I-VEE in het verslagjaar.

2. Onderzoek en kennisontwikkeling

2.1 Verkenning 'kleine MER'

In 2025 is een onderzoek gestart naar de mogelijkheid van een zogenoemde 'kleine MER' (milieueffectrapportage) als instrument om complexe vraagstukken rond stikstof, emissies en vergunningverlening op een meer integrale en juridisch houdbare manier te benaderen.

Deze verkenning richt zich op:

- het toepasbaar maken van MER-principes op bedrijfs- of gebiedsniveau;
- het verbinden van emissies, natuurdoelen, robuustheid van technieken en juridische toetsing;
- het verkennen van de meerwaarde van een kleine MER als alternatief voor gefragmenteerde middelvoorschriften.

De verkenning vormt een inhoudelijke basis voor verdere uitwerking in 2026, in samenwerking met juristen, provincies, deskundigen en praktijkpartijen.

2.2 Emissiemetingen en technische onderbouwing

Stichting I-VEE heeft in 2025 actief bijgedragen aan de inhoudelijke discussie over emissiemetingen, meetonzekerheden en de interpretatie van meetresultaten. Dit omvatte onder meer:

- het kritisch reviewen van documenten over emissiemetingen;
- het agenderen van onzekerheidsmarges, robuustheid en reproduceerbaarheid;
- het benadrukken van het belang van samenhang tussen metingen, techniek en management.

Deze inzet was gericht op het voorkomen van eenzijdige of onvoldoende onderbouwde conclusies die grote gevolgen kunnen hebben voor beleid en vergunningverlening.

3. Feitentank en kennisinfrastructuur

3.1 Onderzoek naar inbedding Feitentank

In 2025 is onderzocht of en hoe de zogenoemde Feitentank structureel onderdeel kan worden van Stichting I-VEE. De Feitentank is bedoeld als feitelijk en transparant kennisplatform rond ondermeer stikstof, emissies en landbouw, gebaseerd op controleerbare bronnen.

De verkenning richtte zich op:

- inhoudelijke aansluiting bij de statutaire doelstellingen van I-VEE;
- organisatorische en financiële consequenties;
- borging van onafhankelijkheid en ANBI-compliance.

Dit traject heeft geleid tot concrete samenwerkingsafspraken en vormt een basis voor verdere uitbouw van de Feitentank als publiek toegankelijke kennisvoorziening.

4. Beleidsdialoog en maatschappelijke discussie

4.1 Bijdragen aan stikstofdiscussie

Stichting I-VEE heeft in 2025 actief bijgedragen aan de maatschappelijke en beleidsmatige discussie rond het stikstofbeleid. Dit gebeurde onder meer via inhoudelijke bijdragen in verschillende thematische appgroepen en netwerken waarin boeren, deskundigen, juristen en beleidsbetrokkenen participeren.

De bijdragen van I-VEE kenmerkten zich door:

- nadruk op feiten en onderbouwing;
- aandacht voor uitvoerbaarheid en rechtszekerheid;
- het benoemen van risico's van versimpeling en afwenteling.

4.2 Transparantie en Woo-procedures

In het kader van transparantie rond emissiemetingen en beleidsvorming heeft Stichting I-VEE gebruikgemaakt van instrumenten uit de Wet open overheid (Woo). Dit past binnen de bredere doelstelling om besluitvorming controleerbaar en navolgbaar te maken.

5. Ondersteuning van innovatie

5.1 Kennisdeling met innovatoren

In 2025 heeft Stichting I-VEE kennis en inzichten geleverd aan diverse innovatoren en initiatiefnemers die werken aan emissiebeperkende technieken. Deze inzet vond plaats vanuit de kernrol van I-VEE als onafhankelijke kennisorganisatie en was gericht op het versterken van inhoudelijke kwaliteit, transparantie en toepasbaarheid.

De bijdrage van I-VEE bestond onder meer uit:

- het kritisch toetsen van technische concepten aan meetbaarheid en effectiviteit;
- het duiden van resultaten in relatie tot bestaande kennis en regelgeving;
- het voorkomen van overschatting of eenzijdige claims;
- het bevorderen van open kennisdeling ten behoeve van sector en beleid.

5.2 Kennisinstructuur als kernasset

Een onderscheidend element in het functioneren van Stichting I-VEE is de opgebouwde kennisinfrastructuur. Deze bestaat uit een combinatie van inhoudelijke expertise, meet- en monitoringsmiddelen (waaronder de meetwagen), data-analysecapaciteit en een netwerk van deskundigen uit praktijk, onderzoek en beleid.

Deze kennisinfrastructuur wordt ingezet als publiek instrument voor:

- experimentele ontwikkeling en validatie van innovaties;
- onafhankelijke duiding van meetgegevens;
- demonstratie en kennisoverdracht;
- borging van transparantie en herhaalbaarheid.

De inzet van deze infrastructuur heeft geen commercieel karakter en is expliciet gericht op het algemeen belang.

In 2025 heeft Stichting I-VEE kennis en inzichten geleverd aan diverse innovatoren en initiatiefnemers die werken aan emissiebeperkende technieken. Dit betrof onder meer:

- stikstofstrippers en mestverwerkingstechnieken;
- emissiearme stal- en vloersystemen;
- combinaties van technische en managementmaatregelen.

De rol van I-VEE was daarbij nadrukkelijk adviserend en kritisch: niet het promoten van technieken, maar het toetsen op effectiviteit, robuustheid, meetbaarheid en juridische houdbaarheid.

5.3 SINN – Stikstof Innovatie Noord Nederland

In 2024 is Stichting I-VEE betrokken geraakt bij SINN (Stikstof Innovatie Noord Nederland), een regionaal samenwerkingsverband gericht op het ontwikkelen en versnellen van innovatieve en praktisch toepasbare oplossingen voor de stikstofproblematiek in Noord-Nederland.

Binnen SINN werken ondernemers, kennispartijen, overheden en maatschappelijke organisaties samen aan innovatieprojecten die bijdragen aan emissiereductie, herstel van vertrouwen en toekomstperspectief voor de landbouw. De nadruk ligt daarbij op praktijkgerichtheid, integrale benadering en het doorbreken van vastgelopen beleids- en vergunningstrajecten.

De bijdrage van Stichting I-VEE binnen SINN bestond in 2025 onder meer uit:

- het leveren van inhoudelijke expertise op het gebied van emissies, metingen en onderliggende aannames;
- het kritisch duiden van innovatieve voorstellen vanuit het perspectief van effectiviteit, meetbaarheid en juridische houdbaarheid;
- het meedenken over projecten waarin techniek, management en gebiedscontext in samenhang worden beschouwd;
- het verbinden van regionale innovaties aan bredere beleids- en kennisontwikkelingen.

De betrokkenheid bij SINN past bij de missie van I-VEE om innovatie te ondersteunen zonder deze los te koppelen van realistische randvoorwaarden, uitvoerbaarheid en rechtszekerheid.

6. Normalisatie en standaardisatie

6.1 Voorzitterschap NEN-werkgroep

Een belangrijk onderdeel van de activiteiten in 2025 was het voorzitterschap van een NEN-werkgroep binnen het traject 'Borging en beoordeling van stalemissies'. Vanuit deze rol heeft Stichting I-VEE bijgedragen aan:

- het ontwikkelen van definities en begrippen rond emissies en emissiereductie;
- het bespreken van systematiek voor emissielabels;
- het borgen van aandacht voor onzekerheden, robuustheid en afwenteling.

De inzet binnen NEN past bij de bredere doelstelling van I-VEE om te komen tot werkbare, eerlijke en juridisch houdbare normen die aansluiten bij de praktijk.

7. Toekomstgerichte projecten en programmaliĳnen

7.1 Overzicht projecten in voorbereiding (richting 2026)

Onderstaande tabel geeft een overzicht van projecten en initiatieven waarbij Stichting I-VEE in 2025 inhoudelijk betrokken is geweest en die naar verwachting in 2026 (gedeeltelijk) tot uitvoering komen:

Project / initiatief	Rol Stichting I-VEE	Fase eind 2025	Beoogde focus
GMS Innovatieproject melkgeitenhouderij “Smalle pot”	Kennispartner, monitoring, kennisdeling	Voorbereiding / fase 1	Emissiereductie, meetopzet, sectorbrede kennisdeling
Kalverstal Van der Doelen – Groene Groei	Onderzoek, dataverwerking, kwaliteitsborging	Subsidieverlening / detailuitwerking	Energie, emissies, diergezondheid
SINN – Stikstof Innovatie Noord Nederland	Inhoudelijke expertise en projectduiding	Programmaontwikkeling	Praktijkgerichte stikstofinnovatie
Broedplaats Boer en Natuur	Kennisinbreng en projectontwikkeling	Verkenning	Gebiedsgerichte pilots, emissies en natuur
EMV – diergezondheid – ammoniakemissie	Initiërend onderzoek en hypothesevorming	Verkenning	Relatie EMV, weerstand en emissies

7.2 Positionering richting uitvoering

De betrokkenheid van Stichting I-VEE bij deze projecten past binnen haar statutaire doelstelling en ANBI-status. I-VEE vervult geen uitvoerende of commerciële rol, maar draagt bij door kennis te ontwikkelen, te toetsen en publiek toegankelijk te maken. Daarmee wordt een inhoudelijke basis gelegd voor uitvoering door andere partijen in 2026.

7.3 Projecten in voorbereiding voor uitvoering in 2026

In 2025 is Stichting I-VEE betrokken geweest bij meerdere concrete projectvoorstellen en samenwerkingsverbanden die zich eind 2025 in de voorbereidings- of aanvraagfase bevonden en waarvan uitvoering in 2026 wordt voorzien. Het betreft projecten waarin kennisontwikkeling, experimentele toepassing en sectorbrede kennisdeling centraal staan.

Innovatieproject melkgeitenhouderij – GMS “Smalle pot”

Stichting I-VEE is in 2025 als kennispartner betrokken bij het innovatieproject GMS melkgeitenhouderij – ‘Smalle pot’. Binnen dit project levert I-VEE een onafhankelijke, niet-commerciële kennisbijdrage gericht op emissiereductie, meetopzet en interpretatie van resultaten. De rol van I-VEE omvat onder meer:

- inhoudelijke duiding van ammoniak- en methaanemissies in de melkgeitenhouderij;
- inzet van kennisinfrastructuur (meetwagen) voor monitoring en demonstratie;
- verwerking en openbare ontsluiting van de opgedane kennis;
- organisatie van een sectorbrede themabijeenkomst.

De activiteiten zijn expliciet ingericht als kennisontwikkeling en kennisdeling ten behoeve van het algemeen belang en vormen geen commerciële of exclusieve dienstverlening.

Kalverstal Van der Doelen – Groene Groei met energie uit eigen erf

Daarnaast is Stichting I-VEE in 2025 opgenomen als kennis- en onderzoekspartner in het project ‘**Kalverstal Van der Doelen – Groene Groei met energie uit eigen erf**’. Dit project richt zich op de ontwikkeling en validatie van een integraal, fossielvrij energiesysteem binnen een kalverhouderij, waarin zonne-energie, warmteterugwinning uit mest, thermische opslag en een energiemanagementsysteem (EMS) worden gecombineerd.

De bijdrage van I-VEE bestaat uit:

- onderzoek, dataverwerking en kwaliteitsborging;
- analyse van energie- en emissiestromen;
- validatie van effecten op CO₂- en ammoniakemissies in samenwerking met Advies-ID;
- bijdrage aan open kennisverspreiding via rapportages, kennismodules en demonstraties.

Het project bevindt zich eind 2025 in de fase van subsidieverlening en detailuitwerking, met beoogde uitvoering vanaf 2026.

Overige initiatieven en verkenningen

Naast bovenstaande projecten is I-VEE betrokken bij:

- verdere uitwerking van integrale emissiereductieprojecten rond stal- en vloersystemen;
- initiatieven waarin energie, emissies en diergezondheid in samenhang worden onderzocht;
- gebiedsgerichte en regionale innovatieprogramma's waarin kennisborging en juridische houdbaarheid expliciet worden meegenomen.

Deze trajecten vormen gezamenlijk de basis voor een inhoudelijk en maatschappelijk relevante uitvoeringsagenda in 2026.

In 2025 is Stichting I-VEE opgenomen in en betrokken geweest bij diverse projectverkenningen en -voorstellen die naar verwachting in 2026 tot uitvoer kunnen komen. Het betreft onder meer:

- projecten rond emissiereducerende stal- en vloersystemen, waarbij technische prestaties, metingen en juridische borging integraal worden benaderd;
- initiatieven gericht op verbetering van meet- en beoordelingssystematieken voor ammoniak- en methaanemissies;
- onderzoeks- en innovatieprojecten waarin de relatie tussen diergezondheid, management en emissies centraal staat;
- samenwerkingen met kennisinstellingen, adviespartijen en praktijkbedrijven in het kader van pilot- en demonstratieprojecten.

Deze projecten bevinden zich eind 2025 in verschillende stadia van voorbereiding (verkenning, projectvoorstel, subsidietraject), waarbij uitvoering en opschaling in 2026 wordt beoogd.

7.2 Onderzoek diergezondheid, EMV en ammoniakemissie

Een specifiek onderzoeksgebied dat in 2025 verder is verkend betreft de mogelijke verbanden tussen verminderde weerstand bij melkvee, blootstelling aan elektromagnetische velden (EMV) en ammoniakemissies.

Dit onderzoek richt zich op:

- de hypothese dat verstoring van dierfysiologie en stressresponsen kan bijdragen aan veranderde mest- en urinesamenstelling;
- mogelijke effecten van EMV op weerstand, wateropname en stofwisseling;
- indirecte consequenties hiervan voor ammoniakvorming en emissies in stalomgevingen.

De verkenning vormt een basis voor verdere onderzoeksopzet in 2026, waarin diergezondheid, emissies en technische randvoorwaarden in samenhang worden onderzocht.

8. Organisatie en positionering

In 2025 is verder gewerkt aan de positionering van Stichting I-VEE als onafhankelijke kennisstichting met ANBI-status. Daarbij is aandacht besteed aan:

- samenwerkingsafspraken met andere stichtingen en organisaties;
- governance en compliance;
- het versterken van de inhoudelijke en financiële basis van de stichting.

9. Vooruitblik

De activiteiten in 2025 vormen een stevige basis voor verdere verdieping en opschaling in 2026. Speerpunten daarbij zijn:

- verdere uitwerking van de kleine MER;
- doorontwikkeling van de Feitentank;
- verdieping van de rol in normalisatie en beleidsadvisering;
- versterking van de kennispositie rond emissies, metingen en juridische borging.

Stichting I-VEE blijft daarbij vasthouden aan haar kern: zorgvuldig, feitelijk en met oog voor zowel het verleden als de toekomst.